



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus  
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione  
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

**Antoine, Paul-Gabriel**

**Ingolstadii, 1734**

**VD18 90392140**

Q. 21. Quænam sunt pœnæ contra Simoniacos ipso facto latae.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40986**

*Sed an Simonia mentalis ad restitutionem obligat, sicut id constat de reali, & conventionali mixta?*

*Resp.* Multi negant, & probant. 1. Ex cap. 46. de Simon. ubi Greg. IX. ait ad resignationes spiritualium, & temporalium, qua nullo pacto, sed affectu animi procedente, utrumque taliter acquiruntur, (in quo casu delinquentibus sufficit per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori) eos pro Simonia hujusmodi non teneri. 2. ex S. Thom. 22 q. 100. a. 6. ad 6. quoad Deum sola voluntas facit Simoniacum, sed quoad pœnam Ecclesiasticam exteriorem non punitur ut Simoniacus, ut abrenuntiare teneatur, sed debet de mala intentione pœnitere. 3. Quia sola injustitia externa, seu effectiva inducit, obligationem restituendi: at in simonia mentali nulla est injustitia externa, sed solum affectiva. 4. Dicunt talem esse usum Rotæ, & Pœnitentiariæ; & addunt Ecclesiam non irritare collationem Beneficii, nisi Simonia sit externa saltem implicite: nam Ecclesia non punit actus merè internos.

*Q. 21. Quanam sunt pœna contra Simoniacos ipso facto lata?*

*Not. 1.* Nulla pœna ipso jure lata est contra Simoniam, nisi ea commissa sit, vel in Ordinatione, vel in Religionis ingressu,  
aut

aut professione, aut in Beneficio, quo nomine comprehenduntur etiam Officia quælibet jurisdictionem spiritualement habentia, ut Provincialatus, Prioratus, Guardianatus, &c. Extrav. *cum detestabile* de Simon. quia in his tribus ob honores, dignitates, vel commoda temporalia frequentius committitur, aut saltem majus est periculum illius.

*Not. 2.* Licet quælibet Simonia etiam mentalis sit grave crimen, tamen consentiunt Doctores nullam pœnam juris contrahi ob Simoniam mentalem, quæ absque externo pacto expresso, vel tacito admittitur, ex cap. 46. *de Simon.* cit. ubi dicitur de simoniacis mentalibus *sufficere per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori.* Neque etiam ob Simoniam purè conventionalem, excepta confidentiali: quia jura has pœnas statuenda realem rei spiritualis receptionem requirunt, ut constat ex extrav. 1. & 2. *de Simon.* & ex Canonibus 1. q. 1. & ideo consentiunt etiam nullam pœnam contrahi ob Simoniam mixtam, seu semirealem, quando non fuit tradita res spiritualis, sed solum pretium, seu res temporalis: nam donec res spiritualis acquiratur, & sic quasi contractetur, non censetur plenè consummata exterius Simonia.

An verò contrahantur pœnæ Canonice, si traditum sit Beneficium, vel alia res

spiritualis, licet pretium promissum nulla ex parte fuerit solutum, controvertitur. Alii asserunt, quia licet pretium non sit traditum, Simonia tamen videtur completa exterius: sicuti contractus venditionis censeatur completus, si res sit tradita, & pretium promissum, etsi nondum solutum. Alii communius docent solam simoniam realem utrimque completam traditione rei spiritualis simul, & pretii, aut partis pretii inducere pœnas juris: tum quia juxta multos hæc est praxis. Curia Romanæ: tum quia pœnæ juris, præsertim graves, impositæ pro aliquo actu, intelliguntur de actu perfectè completo, & ex omni parte consummato exterius cum effectu, nisi lex aliud disertè exprimat: nam ex Reg. Jur. *Odia sunt restringenda.*

Dixi *aut partis pretii*, nam si re spirituali tradita promissi pretii pars aliqua fuerit soluta, tunc secundum omnes contrahuntur pœnæ: quia tum verè spirituale traditum est pro temporali, & vice versâ; nec minùs completa est simonia, quàm si ab initio conventum esset de sola illa minima quantitate, quæ soluta esset.

*Resp.* I. Pœnæ Simoniæ in Beneficiis, & Officiis spiritualibus sunt. I. Excommunicatio Papæ reservata, quam ipso facto incurrunt, tum qui simoniacè eligunt, præsentant, instituunt; tum qui sic eliguntur, præsentantur, instituuntur; item mediatores

tores & procuratores simoniacæ ordina-  
tionis, aut collationis Beneficii secutæ, ut  
parentes, amici, & omnes, qui suam operam  
interponunt, vel pecuniam offerunt, extrav.  
*Cum detestabile*, & alibi. 2. Omnis simo-  
niaca electio, præsentatio, resignatio pro-  
visio, collatio irrita est, nullumque jus tri-  
buit; ita ut sic provisos teneatur ante om-  
nem sententiam Beneficium dimittere, &  
omnes fructus Ecclesiæ restituere, cum nul-  
lum jus in Beneficium acquirat. *ibid.* &  
ex Conc. Constantiensi, sup. cit. Idque, ut  
dixi, quamvis Simonia sit solum conven-  
tionalis mixta; item etiamsi Simonia ipso  
provisto in seio commissa sit, nisi quis ut eum  
inhabilem redderet, pecuniam dederit, vel  
ipse de Simonia suspicans, expressè contra-  
dixerit, cap. 27. & 33. *de Simon.* Imò si  
sciens tertii Simoniam in procurando tibi  
Beneficio, illud acceptasti, nulla est tua pro-  
visio, quamvis contradixeris: quia accep-  
tando cooperatus es executioni Simoniam  
cognitæ ita *Suarez*,; item si pecuniam ab  
alio promissam solveris, vel solutam reddi-  
deris, ex eod. cap. 33.

Porro juxta varios ignorantiam Simoniam  
non faver regula Cancellariæ de Trienna-  
li possessione ad præscriptionem; quia ex-  
pressè exigit ut possessio sit *absque Simonia-*  
*co ingressu*. Sed multi alii docent eum,  
qui mediante tertii Simoniam Beneficium  
accepit, posse illud retinere, si integro tri-

ennio hanc simoniam ignorarit: quia illa verba *absque Simoniaco ingressu*, videntur in rigore requirere, ut simonia se teneat ex parte ingredientis Beneficium; nam licet collatio sit simoniaca, ingressus tamen, seu actio, qua provivus ingreditur, non est simoniaca; nec ipsa punitur, sed actio mediatoris, quæ fuit simoniaca, neque hæc appellatur strictè in gressu, sed potius apertio portæ, ut alter ingredi queat. *Ita Cabas. sut. Lessius, Layman, de Lugo dicens, hanc esse communem sententiam, & pro ea referens Gomez. Rebuff. & alios.* Verùm consuli debet usus curiæ Romanæ. Constat autem eum, qui Beneficium per simoniam parentum, vel amicorum, licet ignorans, obtinuit, si hanc ante elapsum triennium rescierit, teneri statim illud purè resignare, & omnes fructus perceptos extantes restituere, non tamen eos, quos bona fide consumpsit, cùm eos bona fide possederit. *Ita S. Thom. q. 100. a. 6. ad 3. Suarez, & alii commun.* Nam irritatio directè fertur à jure in omnem provisionem, & acquisitionem, quæ fit per simoniacam labem, nec ad hanc requiritur culpa, vel scientia acquirentis, aut conferentis, ex cap. 33. *de Simonib.* 3. Simoniacè electus, vel provivus fit ipso facto inhabilis ad idem Beneficium, nec potest illud ex Episcopi dispensatione obtinere cap. 27. *de Simon.* & cap. penul. *de Elect.* ubi excipitur, si sit Beneficiant

cium simplex, & ipso electo ignorante, nec ratum habente simonia commissa sit; tunc enim post puram resignationem potest Episcopus dispensare. Imò ex Bulla V. S. Pii V. simoniacus sit etiam inhabilis ad quas-cumque alias dignitates, & quæcunque alia Beneficia obtinenda.

*Not.* Has pœnas, ex communi, incur-runt etiam, qui propria auctoritate permutant Beneficia: nam si in jure dicuntur simoniaci, & verè committunt simoniam juris Ecclesiastici. Item simonia realis in Prælaturis regularium, ut sunt Prioris, Guardiani, Rectoris, Provincialis, &c. Inducit nullitatem actûs, obligationem dimittendi Superioris munus, & Excommu-nicationem Papæ reservatam; nam sunt Officia Ecclesiasticam jurisdictionem habentia, idque statuitur expressè à Paulo II. extrav. *Cum detestabile* de Simon. & constat etiam ex Bulla Martini. V. sup. cit.

*Resp.* II. Pœnæ Simonix confidentiæ ex Bulla 85. Pii IV. & Bulla etiam 85. Pii V. Sunt 1. Excommunicatio Papæ refer-vata contra utrumque contrahentem, si sint inferiores Episcopis; nam hi incur-runt solum interdictum ab ingressu Eccle-siæ. 2. Privatio Beneficii per Confidenti-am obtenti, & quidem ante omnem sen-tentiam, cum ejus collatio nulla sit. 3. In-habilitas ad idem Beneficium, & ad alia  
acqui-

acquirenda. 4. Privatio Beneficiorum, antea legitimè possessorum, & Pensionum prius obtentorum; non tamen, juxta multos, ante sententiam judicis declaratoriam, cum justo titulo possideantur; & dicunt ita usu receptum esse. 5. Beneficia per Confidentiam collata & accepta, reservata sunt Papæ: quare resignari non possunt in manus Ordinariorum, nec ab iis conferri. Insuper fructus Beneficiorum per Confidentiam acquiritorum, & Pensionum sic constitutarum reservantur Cameræ Apostolicæ. Sed hæc reservatio in Gallia non observatur.

*Not. 1.* Ut contrahantur hæc pœnæ, requiritur, ut datum sit, & acceptum Beneficium, ut patet ex his verbis Bullæ Pii IV. *Omnes, & singulos, qui Beneficia, vel Pensiones hoc intercedente vitio receperunt.* non tamen necesse est, ut qui Beneficium accepit, promissionem suam impleverit, hoc est vel pretium promissum solverit, vel Beneficium alteri resignaverit, vel pensionem solverit, aut fructus Beneficii ab alio percipi permiserit. Nam hoc specialiter statutum est contra hanc Simoniam, quæ gravioribus pœnis punitur, eo quòd innumeris fraudibus sit obnoxia, & magis latenter quam quævis alia committatur, habeatque speciem successionis hæreditariæ in jure valde ex osam. Imò has pœnas incurrit Beneficium recipiens, qui novit in-

ten-



entionem confidentiariam dimittentis, quamvis recipiat sine tali intentione, ut significant hæc verba Bullæ Pii V. *etiam solâ dimittentis intentione receperit.*

*Not. 2.* Cùm Constitutiones Pii IV. & Pii V. novas pœnas non superadant ratione confidentiæ, nisi contra illum solum, qui per confidentiam recipit Beneficium, vel Pensionem; soli recipientes privantur Beneficiis, & pensionibus antea legitimè acquisitis: non autem resignantes sub pactione confidentiali, aut ad id cooperantes; qui tamen, ut verè simoniaci, incurrunt Excommunicationem Papalem jure antiquo latam, si confidentiaria pactio fuerit ex utraque parte completa.

*Resp. III.* Pœnæ Simoniacæ in Ordinatione sunt 1. Excommunicatio Papæ reservata, quam ipso facto incurrit tum ordinans, tum ordinatus extrav. *Cum detestabile.* quod multi extendunt ad primam Tonsuram, quia cap. 11. *de Ætat. Presic.* dicitur per eam conferri Ordo Clericalis, & usitato loquendi modo aliquis per eam simpliciter constituitur in Ordine Clericorum. 2. Ordinatus suspensus est ab ordinibus, non solum, quos simoniacè suscepit, sed etiam omnibus simpliciter. *ibid.* Ordinans verò suspensus est per triennium à collatione omnium Ordinum, ex cap. 45. *de Simon.* Per Bullam verò Sixti V. *Santum* suspensus est à collatione omnium  
Or.

Ordinum, etiam Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium, & interdictus est ab ingressu Ecclesiæ. Sed dicunt hanc Bullam non esse usu receptam in plerisque locis, præsertim in Galliis. Qui autem nec sciens, nec volens simoniacè Ordinatus est, secundum Sanctum Thomam. q. 100. a. 6. ad 3. & alios, non potest sine dispensatione Ordines exercere.

*Resp. IV.* Pœnæ Simoniacæ commissæ circa ingressum Religionis, & Professionem sunt 1. Excommunicatio lata contra personas singulares dantes, & accipientes. 2. Suspendio ab Officiis Capitularibus lata in Conventum, si consenserit. Utraque pœna ipso facto contrahitur, & Papæ reservatur, extrav. *Sanc. de Simon.* 13. Simoniacè scienter Professus in aliud arctus Monasterium in pœnam criminis detrudi debet. cap. 25.

*de Simon.*



TRA.